

Trichinelóza

Meno: Oľga Gladišová

Odbor: Kynológia, ex.forma

Ročník: Druhý

Úvod

Trichinelóza je parazitárne ochorenie spôsobené trichinelou a patrí medzi najznámejšie zoonózy, to zn. ochorenie je prenosné zo zvierat na človeka s prírodnou ohniskovosťou. Trichinelami sa človek môže nakaziť prostredníctvom konzumácie infikovaného bravčového alebo diviacieho mäsa.

Ochorenie sa u človeka manifestuje ako črevná forma alebo svalová forma.

Črevná trichinelóza sa prejavuje predovšetkým vodnatými hnačkami, bolesťami brucha, horúčkami 38 – 41°C. Prvé príznaky sa objavujú 1. – 10. deň po infekcii a trvajú 8 dní. Čím viac lariev sa v organizme nachádza, tým ťažší je priebeh a môže nastať smrť v priebehu 24 – 48 hodín. Klinickú formu trichinelózy možno pozorovať pri požití 2000 trichinel, letálna dávka pre človeka o hmotnosti 70 kg je 80000 – 350000 lariev trichinel.

Svalová trichinelóza je doprevádzaná horúčkami, typickými príznakmi sú reumatické bolesti svalov – myalgia (svalová bolestivosť), nehybnosť svalov, tvárový edém na viečkach, exantém (sčervenanie kože) a funkčné poruchy dýchacích, faryngeálnych a žuvacích svalov. Pretože trichinela nenapáda len kostrovú, ale aj srdcovú svalovinu, zisťujú sa pri svalovej forme trichinelózy tiež myokarditídy (zápaly srdcového svalu). Časté bývajú tiež nervové poruchy. Masívna invázia môže mať za následok smrť po obehovom zlyhaní, pneumóniu alebo ich kombináciu. Mortalita pri trichinelóze ľudí dosahuje až 40 %.

Nakazené bravčové mäso, ak je nedostatočne tepelne opracované napr. údené a domáce klobásy môže potom spôsobiť ochorenie človeka. V tepelne neopracovaných klobásach môžu živé larvy trichinel prežívať až 6 týždňov. Opuzdrené larvy *Trichinella spiralis* sú aj veľmi odolné voči fyzikálnym a chemickým vplyvom, napr. soleniu.

Larvy *Trichinella spiralis* sa usmrcujú najlepšie **tepelným opracovaním a zmrazovaním**. Mäso sa môže zmrazovať niekoľkými metódami, pričom sa musia dodržať niektoré všeobecné pravidlá. Zmrazovanie mäsa má prebiehať rýchlo a rovnomerne vo všetkých častiach, mäso má byť uložené do úplného zmrazenia oddelene, nemalo by sa rozmrazovať a opätovne zmrazovať.

Prenos trichinelózy

Choroba sa šíri predovšetkým svalovými cystami, ktoré musí nový hostiteľ zožrať. V prírode sa trichinelóza šíri medzi mäsožravcami a všežravcami, nakazlivé je aj čerstvé mäso. Larvy v mäse prežívajú niekoľko mesiacov rozklad aj hnitie. Ďalšia možnosť prenosu je kanibalizmus a požieranie čerstvého trusu, ktorý obsahuje dospelé svalovce.

Symptómy ochorenia

Medzi hlavné symptómy ochorenia patrí nevoľnosť, hnačky, únava, vysoké teploty a bolesti brucha. Neskôr sa pridružia bolesti hlavy, zimnica, kašeľ, opuchy očí, bolesti kĺbov a svalov, svrbenie kože, ekzémy a veľký smäd. Ak je infekcia rozsiahla, pacienti môžu mať problémy s koordináciou pohybov a dýchacie resp. srdcové ťažkosti a

rezavé bolesti svalstva. Priebeh ochorenia závisí od množstva lariev usadených vo svaloch. Ak sa premnoží vyvoláva vo svaloch prudké bolesti končiace sa smrťou. Podľa intenzity nákazy je asi štvrtina prípadov smrteľná. Literatúra uvádza, že ak nakazený prežije prvé 4 týždne, nebezpečenstvo mu už nehrozí (larvy sú už zapúzdrené vo svaloch).

V prípade miernych infekcií väčšina symptómov ustúpi v priebehu niekoľkých mesiacov. Únava, celková slabosť s hnačky môžu však pretrvávať mesiace.

Prvé symptómy sa obyčajne objavia 1 až 2 dni po nakazení. Dalšie sa pridávajú obyčajne 2-8 týždňov po konzumácii kontaminovaného mäsa. Pri miernejších formách ochorenia často nedôjde ani k diagnostikovaní infekcie, zdravotné ťažkosti sa obyčajne pripíšu chrípke resp. iným bežným ochoreniam.

Ochorenie je neprenosné a diagnostikuje sa krvnými testmi resp. biopsiou svalov. Ochorenie je možné úspešne liečiť ak sa zachytí včas.

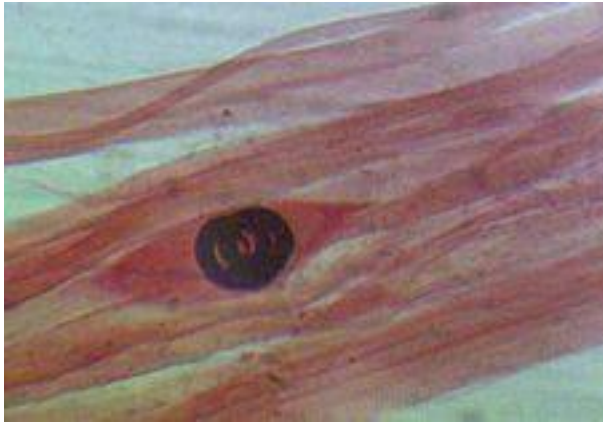
Prevencia

Jedinou účinnou prevenciou je konzumácia dostatočne tepelne upraveného masa. Údenie, sušenie resp. Iné formy konzervovania mäsa, parazita nezničia.

Terapia

Väčšinou sa nevykonáva

Zoonóza. U človeka môžu ťažké infekcie spôsobiť vážne ochorenia, príležitostne aj smrť. Riziko ochorenia hrozí len po skonzumovaní infikovaného mäsa. Psy a mačky nie sú u nás chované na potravinárske účely, preto nesmú byť usmrčované bezdôvodne.

(<https://www.wikiskripta.eu/w/Trichinelóza>)

(<https://www.rehabilitace.info/nemoci/trichinoza-trichineloz-co-je-to-priznaky-priciny-a-lecba/>)

Literárne zdroje:

(<http://www.forestportal.sk/les-pre-verejnost/ohrozenia-v-lesoch/Stranky/svalovec-spiralovy.aspx>)

(<https://zverolekarka.com/trichineloz/>)

(https://www.svps.sk/potraviny/info_Trichinely.asp)